

Odločanje z umetno inteligenco

Na področju izobraževanja in na številnih drugih področjih umetna inteligenca spreminja način sprejemanja odločitev. Orodje umetne inteligence, namenjeno poučevanju tujih jezikov, lahko na primer pomaga predlagati prave vaje ob pravem času. O nalogi, ki bo verjetno najbolj pomembna za naslednjo stopnjo učenja, se orodje AI odloči s kombinacijo "krivulje pozabljanja" Hermanna Ebbinghausa in učenčevega modela (pridobljenega s spremljanjem statistike vsake že naučene besede). Tako na primer deluje *Duolingo za šole*.

Da bi bolje razumeli, kako lahko umetna inteligenca spremeni način sprejemanja odločitev, si je treba zapomniti, da obstajajo tri glavne stopnje vključenosti umetne inteligence v sprejemanje odločitev¹:

- **Pri avtomatizaciji odločanja sistem sprejme odločitev** z uporabo preskriptivne analitike ali napovedne analitike. Njene prednosti vključujejo hitrost, razširljivost in doslednost sprejemanja odločitev.
- **Pri povečanju odločanja sistem priporoča odločitev** ali več alternativnih odločitev človeškim akterjem z uporabo preskriptivne ali napovedne analitike. Njegove prednosti so v sinergiji med človeškim znanjem in zmožnostjo umetne inteligence, da hitro analizira velike količine podatkov in se spopada s kompleksnostjo.
- **Pri podpori pri odločanju človek sprejme odločitev**, pri čemer ga podpira opisna, diagnostična ali napovedna analitika. Njena glavna prednost je v kombinirani uporabi vpogledov, ki temeljijo na podatkih, in človeškega znanja, strokovnega znanja in zdrave pameti, vključno s "slutnjo" in čustvi.

Vsaka stopnja pa lahko pokriva zelo različne stvarnosti. Na primer, avtomatizacija odločanja se lahko uporablja za najrazličnejše namene. Ko učna aplikacija z umetno inteligenco učencu glede na njegov profil dodeli vajo ali nalogo, gre za avtomatizacijo odločanja. V primeru aplikacije *Duolingo for Schools* bo določen učenec dobil nalogo, ki pomeni besede, ki jih je morda na robu pozabe, ali vaje, ki bi mu lahko uspele, ker se nahajajo v njegovem proksimalnem območju razvoja. V teh primerih je lahko odločitev, ki jo sprejme umetna inteligenca, najustreznejša, njena morebitna škoda pa se zdi precej majhna.

Če pa bi sistem UI predlagal pravno odločitev na podlagi nabora podatkov, ki ga sestavlja vrsta prejšnjih odločitev, ima ta prenos odločanja na UI drugačne posledice. Zato razvrščanje odločitev po stopnjah, povezanih s stopnjo uporabe umetne inteligence, ne zadostuje za razumevanje vloge, ki jo ima umetna inteligenca pri spreminjanju načina sprejemanja odločitev. Upoštevati je treba škodo, ki jo lahko te odločitve povzročijo.

1. Would You Let Artificial Intelligence Make Your Pay Decisions? - Starita, L. Article on <https://www.gartner.com/> (consulted 06/10/2022). ↩